

Fylkesmannens innlegg i Avisa Nordland 12. mars 2013

Orientering om Saltstraumen og mulig vern

Fylkesmannen har på vegne av MD og DN fått ansvaret for å gjennomføre en høringsprosess for mulig vern av Saltstraumen. Vi er opptatt av at resultatet skal sikre de store miljøverdiene i Saltstraumen samtidig som forskriftene ikke skal bli unødige strenge. Siden vern av marine områder er en ny verneform hvor vi mangler erfaring er det viktig at de som berøres av vernet bidrar med egen kunnskap og kommer med forslag til hvordan vernet skal utformes.

Høringsprosess

Miljøverndepartementet har bedt oss gjennomføre en rask prosess. Dette gir utfordringer for både berørte og forvaltninga. Men med et godt engasjement fra de berørte, slik vi har opplevd både på folkemøtet og det første informasjonsmøte vi hadde før forslaget ble sendt på høring, tror vi at vi kan få en god medvirkningsprosess. Det forutsetter at de som har interesser engasjerer seg. Vi vil delta på befaringer og ha åpen dør i forhold til de som har interesser de vil ivareta.

Kartlegging av miljøverdier

Vanligvis foretas det kartlegging av miljøverdiene før vern gjennomføres. I Saltstraumen er ikke dette gjort. Men vi vet at Saltstraumen og de nære sjøområdene har svært store miljøverdier. Strømsystemene med undersjøiske landskapsformer og stor transport av næringssalter/utskifting av vann gir en ekstrem artsrikdom av både planter og dyr. Verdiene er åpenbart så store at det er viktig å ta vare på disse i framtida. Manglende kartlegging er derfor ikke et problem i forhold til å avgjøre om området er verneverdig, men mer en utfordring i forhold til senere forvaltning. Ved et vern er det sagt at det skal utarbeides forvaltningsplan for området snarest mulig, og kartlegging er aktuelt i den forbindelse.

Restriksjoner som følge av vern

Vern vil selvsagt føre til restriksjoner. I høringsprosessen trenger vi gode innspill slik at vi får skreddersydd verneforskriften som sikrer de store verdiene uten av det får utslag som vil bli oppfattet som urimelige. Siden verneformen marint vern er ny vil vi bruke mye tid på å lage forslag til forskrifter som treffer best mulig. Bl.a. er det åpenbart at det ikke er noen grunn til at vernet skal begrense vanlig ferdsel i strandsonen. Det er heller ingen grunn til at vernet skal gjøre det forbudt å flytte en stein eller to for å sikre at den enkelte grunneier skal kunne bruke sine båtstøer. Kunnskap om hvordan området brukes i dag er viktig for å få forskrifter som viser klart hva som skal være tillatt.

Fra noen er det kommet bekymring for at vern vil hinder boligbygging o.l. ut fra at det kan gi kloakkutslipp som skader miljøverdiene. Vern skal ikke være til hinder for bygging på land, men her som andre steder skal en ha avløpsordninger som ikke skader miljøet.

Andre tiltak som åpenbart kan være til skade for miljøverdiene knyttet til straumen vil det derimot være restriksjoner mot/forbud mot. Etablering av tidevannskraftanlegg med turbiner kan være et slikt tiltak. Det samme kan større kaianlegg med utfylling ut i sjøen være der det påvirker de økologiske systemene i vesentlig grad.

Kom med innspill

Vi håper alle dere som har interesser i Saltstraumen kommer med innspill til oss. Dette er viktig for at vi skal få utformet forskriftene slik at vi får et tilstrekkelig vern samtidig som tiltak som ikke skader verdiene blir tillatt.

Roar Høgsæt
fylkesmiljøvernsjef
Fylkesmannen i Nordland

